ROCZNA ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY ŻYRAKÓW ZA ROK 2018

Żyraków, kwiecień 2019 rok

Spis treści

1. Wstęp .....

1.1. Cel opracowania analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi .....

1.2. Regulacje prawne w zakresie gospodarowania odpadami .....

2. Gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Żyraków.....

2.1. Charakterystyka Gminy Żyraków .....

2.2. System gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Żyraków .....

2.3. Stan ludności w gminie Żyraków, a funkcjonowanie systemu śmieciowego.....

2.4. Ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Żyraków .....

2.5. Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w gminie Żyraków.....

3. Analiza finansowa funkcjonowania systemu .....

3.1. Koszty funkcjonowania systemu .....

3.2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi .....

3.3. Możliwości przetwarzania odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Żyraków.....

3.4. Odpady zawierające azbest .....

3.5. Wnioski końcowe .....

1. WSTĘP

Na podstawie art.3, ust.2, pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1454), gminy zostały zobowiązane do wykonania corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analizę sporządza się do dnia 30 kwietnia każdego roku (za poprzedni rok), a podstawą opracowanej analizy są sprawozdania sporządzone przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie danej gminy oraz innych dostępnych danych.

1.1. CEL OPRACOWANIA ANALIZY STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI

Obecnie opracowany został kolejny dokument stanowiący „Roczną Analizę Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na terenie gminy Żyraków za rok 2018", sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analizę sporządzono na podstawie:

- art.3 ust.2 pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 1454), w tym:

a) możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,

b) potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,

c) kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych,

d) liczby mieszkańców,

e) liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6–12,

f) ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,

g) ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy.

Ustawodawca w sposób niezmiernie szeroki zakreślił obszar obowiązkowych zadań gminom w zakresie utrzymania czystości i porządku na jej terenie, o czym będzie mowa w kolejnych rozdziałach analizy.

1.2. Regulacje prawne w zakresie gospodarowania odpadami.

Przy sporządzaniu niniejszej analizy opierano się o dokumenty o charakterze strategicznym, tj.:

1) ustawa z dnia 28 listopada 2013r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018 r. poz. 1454). Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach określa zadania gminy oraz obowiązki właścicieli nieruchomości dotyczące utrzymania czystości i porządku, a także warunki udzielania zezwoleń podmiotom świadczącym usługi w zakresie objętym regulacją ustawy.

2) Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego 2022. Uchwała Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 05 stycznia 2017 r. Nr XXXI/551/17

3) Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022 przyjęty uchwałą nr 88 Rady Ministrów z dnia 01 lipca 2016 r. (M.P. , poz. 784).

4) Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 701).

5) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 799).

6) Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 542).

7) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. ws. poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r. Nr 2412).

8) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2018 r. ws. wzorów sprawozdań o odebranych i zebranych odpadach komunalnych, odebranych nieczystościach ciekłych oraz realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1627).

9) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. ws. poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r. poz.2167).

10) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 grudnia 2014 r. ws. katalogu odpadów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1923).

uchwały Rady Gminy Żyraków

- z dnia 30 sierpnia 2017 r. Rady Gminy Żyraków Uchwała Nr XXXVII/308/17 w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Żyraków,

- z dnia 30 sierpnia 2017 r. Rady Gminy Żyraków Uchwała Nr XXXVII/308/17 w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,

- w dniu 24 listopada 2016 roku Rada Gminy Żyraków przyjęła uchwałą Nr XXIX/219/16 zmienioną stawkę opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, która obowiązuje od dnia 01 stycznia 2017 r. oraz przyjęto zróżnicowaną metodę opłaty w zależności od liczby osób zamieszkujących dane gospodarstwo domowe,

- w dniu 30 marca 2016 roku Rada Gminy Żyraków przyjęła uchwałą Nr XVIII/138/16 w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz określenia warunków i trybu składania deklaracji za pomocą komunikacji elektronicznej,

- w dniu 25 lutego 2016 roku Rada Gminy Żyraków przyjęła uchwałą Nr XVII/133/16 w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

2.GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYNMI NA TERENIE GMINY ŻYRAKÓW

2.1. CHARAKTERYSTYKA GMINY ŻYRAKÓW

Gmina Żyraków zajmuje powierzchnię 11 038 ha, w skład której wchodzi 13 sołectw (tj. Bobrowa, Bobrowa Wola, Góra Motyczna, Korzeniów, Mokre, Nagoszyn, Straszęcin, Wola Wielka, Wiewiórka, Wola Żyrakowska, Zasów, Zawierzbie i Żyraków). Łączna ilość mieszkańców gminy to 14 215 osób (stan na 31.12.2018r.). Leży na terenie doliny Dolnej Wisłoki oraz Wysoczyzny Tarnowskiej. Krainy te są częścią Kotliny Sandomierskiej i w obrębie gminy Żyraków Wysoczyzna Tarnowska ma formę zwartego płatu o łagodnej, pagórkowatej rzeźbie. Leży w regionie dębickim.

Przez teren gminy Żyraków przebiega autostrada A4 , która dzieli gminę na dwie części. Autostrada przebiega przez grunty miejscowości Wola Wielka, Wiewiórka, Góra Motyczna, Straszęcin , Żyraków.

Na odcinku autostrady A4 przebiegającym przez gminę Żyraków znajduje się węzeł autostradowy „ Dębica – Żyraków" powiązany z drogą powiatową nr 1180 relacji Dębica – Zdziarzec i drogą powiatową nr 1184 relacji Przecław – Chotowa.

Gmina posiada również spory potencjał turystyczny. Zróżnicowana charakterystyka terenu oraz duże kompleksy leśne idealnie nadają się do pieszych i rowerowych wycieczek. Największą atrakcję turystyczną stanowią

malownicze, zabytkowe zespoły dworsko-parkowe w Korzeniowie, Straszęcinie, Zasowie i Żyrakowie, liczne kapliczki przydrożne, zabytkowe kościoły. Są to doskonałe miejsca do sobotnio-niedzielnego wypoczynku na łonie natury.

Gmina Żyraków ze względu na atrakcyjną lokalizację zawsze przyciągała do siebie przedsiębiorców. Sami mieszkańcy wykazują również dużą przedsiębiorczość. Większość podmiotów ma charakter małych i średnich przedsiębiorstw, dających zatrudnienie mieszkańcom. Obserwujemy ciągłe powstawanie nowych podmiotów, których działalność inspiruje istniejąca autostrada. Najbardziej dynamicznie rozwija się sektor handlu, gdzie dominuje sprzedaż artykułów spożywczo – przemysłowych.

2.2. SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY ŻYRAKÓW.

Dnia 26 czerwca 2014 roku został przyjęty przez Radę Ministrów „Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów".

Opracowany przez rząd Krajowy plan gospodarki odpadami oraz jego aktualizacja odnosi się do odpadów, które powstały w Polsce, a przede wszystkim do odpadów komunalnych, odpadów niebezpiecznych, odpadów opakowaniowych, a także komunalnych osadów ściekowych, wyznacza szczegółowe kierunki i cele gospodarki odpadami komunalnymi. Zakłada rozwój selektywnego zbierania odpadów, budowę instalacji do odzysku materiałowego i energetycznego oraz ograniczenie składowania odpadów wyłącznie do odpadów przetworzonych. Jest podstawą do opracowania Wojewódzkich Planów Gospodarki Komunalnej oraz wszelkich działań gmin.

Gmina Żyraków z dniem 1 lipca 2013 r. przejęła obowiązki zorganizowania odbierania i zagospodarowania odpadów od właścicieli nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę.

Nieruchomości niezamieszkałe na terenie gminy Żyraków nie zostały objęte nowym systemem. Przedsiębiorcy prowadzą zagospodarowanie odpadów na zasadach dotychczasowych.

Każdy właściciel nieruchomości składał deklarację, w wersji papierowej lub elektronicznej. W deklaracji właściciel nieruchomości deklarował ilu osobowe

było gospodarstwo domowe oraz czy odpady na terenie tego gospodarstwa będą zbierane w sposób selektywny czy nieselektywny. W przypadku zbiórki selektywnej (segregacji) opłata była niższa.

W ramach opłaty każde gospodarstwo domowe otrzymuje 6 worków, w tym: 1 worek w kolorze czarnym na odpady zmieszane oraz 5 worków kolorowych na odpady segregowane (w tym worek na popiół i żużel).

Worki na odpady właściciel nieruchomości otrzymuje 1 raz w miesiącu od firmy wywożącej odpady. Odbiór odpadów odbywał się w systemie wymiennym poprzez dostarczenie pustego worka w zamian za worek zapełniony odpadami.

2.3. STAN LUDNOŚCI W GMINIE ŻYRAKÓW, A FUNKCJONOWANIE SYSTEMU ŚMIECIOWEGO.

Szacowana ilość gospodarstw domowych na terenie gminy Żyraków, od których odbierana jest zbiórka selektywna przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1 Szacowana liczba posesji – zbiórka selektywna

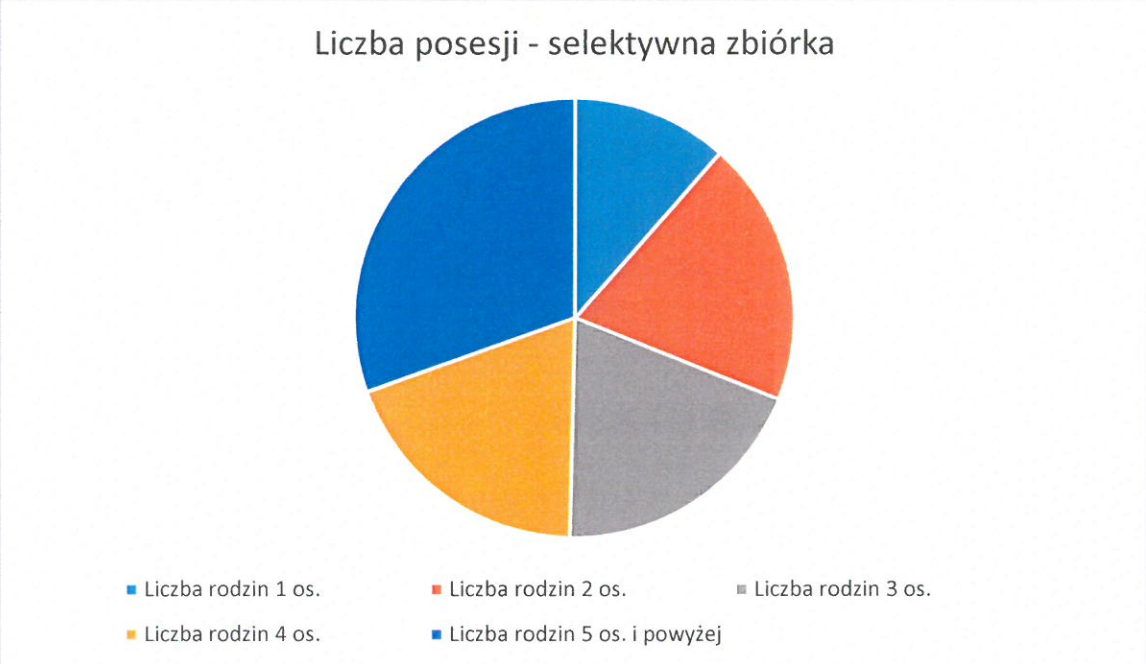

Liczba posesji - selektywna zbiórka

1) Liczba posesji 1 – osobowych - 377 posesji
2) Liczba posesji 2 – osobowych - 640 posesji
3) Liczba posesji 3 – osobowych - 633 posesji
4) Liczba posesji 4 – osobowych - 628 posesji
5) Liczba posesji 5 i powyżej – 998 posesji

ogółem: 3 276

Szacowana ilość gospodarstw domowych na terenie gminy Żyraków, od których odbierana jest zbiórka nieselektywna przedstawia tabela nr 2.

Tabela nr 2 Szacowana liczba posesji – zbiórka nieselektywna

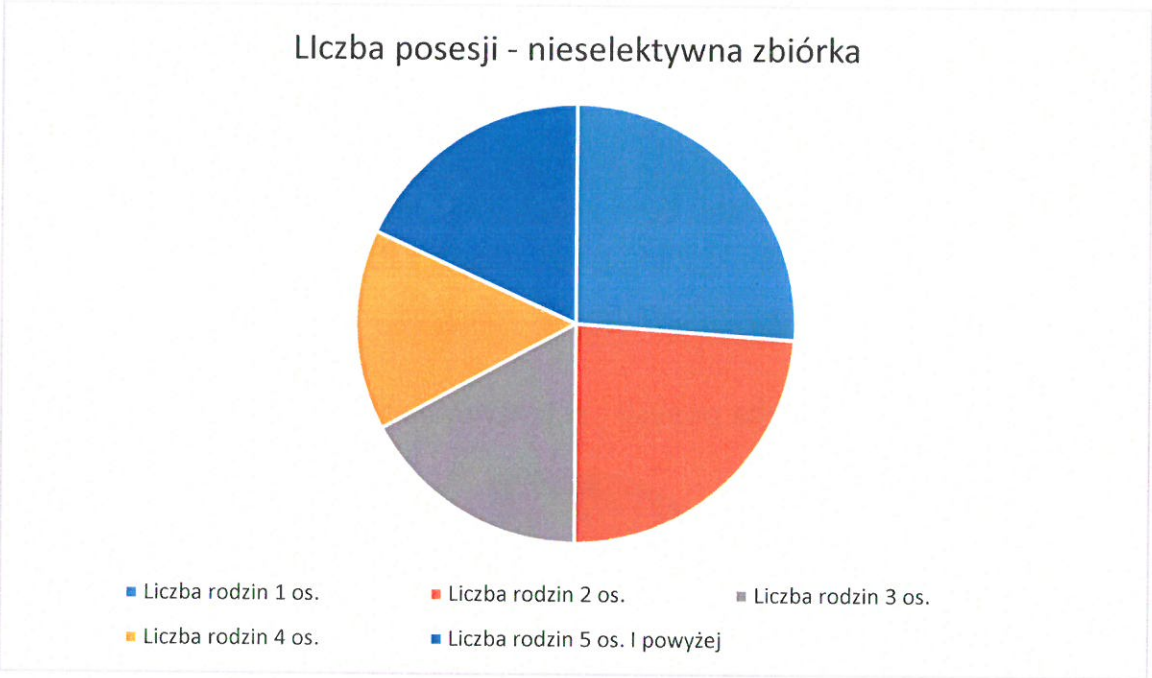

Liczba posesji - nieselektywna zbiórka

1) Liczba posesji 1 – osobowych - 23 posesji
2) Liczba posesji 2 – osobowych - 21 posesji
3) Liczba posesji 3 – osobowych - 15 posesji
4) Liczba posesji 4 – osobowych - 13 posesji
5) Liczba posesji 5 i powyżej – 16 posesji

ogółem: 88

Gospodarstw z tzw. deklaracją „0" – czyli niezamieszkałe budynki mieszkalne jest ok. 379.

Razem na terenie Gminy Żyraków jest 3364 posesji.

Nieselektywne Gospodarstwa domowe stanowią obecnie 2,6 % ogólnej liczby gospodarstw domowych. Niewątpliwie tak niska liczba nieselektywnych gospodarstw domowych wpływa na lepsze funkcjonowanie systemu śmieciowego.

Liczba ludności gminy Żyraków w/g danych z Wydziału Ewidencji Ludności dla poszczególnych miejscowości gminy: rok 2017 – 2018. (Tabela nr 3)

Tabela nr 3 Liczba ludności Gminy Żyraków w latach 2017 i 2018

Lp.	NAZWA MIEJSCOWOŚCI	2017 rok	2018 rok
1.	BOBROWA	1509	1509
2.	BOBROWA WOLA	381	384
3.	KORZENIÓW	787	803
4.	GÓRA MOTYCZNA	1091	1103
5.	NAGOSZYN	1621	1644
6.	MOKRE	651	653
7.	STRASZĘCIN	2165	2174
8.	WIEWIÓRKA	937	928
9.	WOLA WIELKA	643	663
10.	WOLA ŻYRAKOWSKA	733	739
11.	ZASÓW	922	919
12.	ZAWIERZBIE	1003	1012
13.	ŻYRAKÓW	1672	1684
14.	**S u m a**	**14 115**	**14215**

Odbiór odpadów odbywa się jeden raz w miesiącu w zabudowie jednorodzinnej, natomiast w zabudowie wielolokalowej co najmniej 2 razy w miesiącu – zgodnie z dostarczonym przez firmę harmonogramem wywozu. Właściciel w dzień wyznaczonej zbiórki zobowiązany jest wystawić pojemniki

przed wejście na teren nieruchomości, a w przypadku zabudowy oddalonej od dróg należy dostarczyć do drogi gminnej lub powiatowej najpóźniej do godziny 7^{00} rano.

Opakowania po lekach lub przeterminowane leki, można wrzucać do specjalnych pojemników ustawionych w Ośrodkach Zdrowia w Bobrowej, Straszęcinie i Żyrakowie.

Zbiórki doraźne obejmują: zbiórkę mebli, odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, zużytych opon, z miejsc zbiórek doraźnych zebrane w sposób selektywny poprzedzone są ogłoszeniem określającym termin, miejsce i rodzaj odbieranych następujących frakcji odpadów: mebli, odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, zużytych opon - w każdej ilości. Odpady ze zbiórki doraźnej są odbierane z terenu nieruchomości 1 raz na kwartał w każdej ilości.

Ponadto w miejscowości Tuszyma 140D funkcjonował Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, do którego mieszkaniec bezpłatnie mógł dostarczać następujące kategorie odpadów zebrane w sposób selektywny: szkło, papier, tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe, odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji, przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady zielone, popioły i żużle z domowych palenisk - w każdej ilości.

Popioły i żużle z domowych palenisk odbierane są z terenu nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy zabudowanych budynkami jednorodzinnymi – w terminie od 01 października do 30 kwietnia każdego roku – co najmniej jeden raz w miesiącu.

Wszystkie usługi świadczone są przez gminę w ramach poniesionej miesięcznej opłaty przez właściciela.

Na stronie internetowej gminy www.zyrakow.pl w zakładce ,,nowy system śmieciowy", znajdują się szczegółowe informacje na temat funkcjonowania systemu śmieciowego.

W zabudowie jednorodzinnej odpady zmieszane gromadzone są najczęściej w pojemnikach lub workach koloru czarnego znajdujących się na posesji, natomiast materiały surowcowe, w tym opakowania zbierane były głównie w workach o zróżnicowanej kolorystyce.

Dla potrzeb selektywnej zbiórki na terenie gminy Żyraków obowiązują następujące kolory:

- worek biały na szkło bezbarwne i kolorowe

- worek żółty na tworzywa sztuczne, metale, odpady wielomateriałowe

- worek niebieski na papier i tekturę

- worek brązowy na odpady ulegające biodegradacji

W zabudowie wielorodzinnej odpady zmieszane gromadzone są przede wszystkim do pojemników zbiorczych oznakowanych kolorystycznie, zlokalizowanych w wyodrębnionych miejscach przy posesjach, podobnie jak odpady segregowane, które zbiera się w systemie wielo- pojemnikowym. Taki sposób gromadzenia odpadów będzie utrzymany na terenie gminy Żyraków.

Na terenie gminy Żyraków przyjęto zróżnicowaną metodę opłaty w zależności od liczby osób zamieszkujących dane gospodarstwo domowe, z tym, że obowiązuje 5 progów cenowych:

Stawki opłat za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w roku 2018 nie uległy zmianie i wynoszą:

W przypadku zbiórki selektywnej **(segregacji)** opłata miesięczna jest niższa i wynosi za:

- gospodarstwo 1 osobowe – 8 zł,
- gospodarstwo 2 osobowe – 14 zł,
- gospodarstwo 3 osobowe – 17 zł,
- gospodarstwo 4 osobowe – 19 zł,
- gospodarstwo 5 osób i powyżej – 23 zł

Natomiast opłata miesięczna za odpady zbierane w sposób nieselektywny **(niesegregowany)** wynosi:

- gospodarstwo 1 osobowe – 15 zł,
- gospodarstwo 2 osobowe – 27 zł,

- gospodarstwo 3 osobowe – 32 zł,
- gospodarstwo 4 osobowe – 36 zł,
- gospodarstwo 5 osób i powyżej – 39 zł

Terminy uiszczania opłat nie uległy zmianie. Opłaty nalicza się miesięcznie, a uiszcza się kwartalne w kasie Urzędu Gminy Żyraków, przelewem lub przekazem pocztowym na rachunek Gminy Żyraków: **nr konta: 90 9478 0000 0000 0228 2000 0500** w następujących terminach:
za I kwartał do 15 marca;
za II kwartał do 15 czerwca;
za III kwartał do 15 września;
za IV kwartał do 15 grudnia.

Właściciel nieruchomości jest zobowiązany złożyć do właściwego organu deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca. W przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (urodzenia oraz zgonu mieszkańców) właściciel nieruchomości jest zobowiązany złożyć nową deklarację w terminie 14 dni od dnia nastąpienia zmiany.

2.4. Ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Żyraków.

Ilość odpadów komunalnych zmieszanych o kodzie 20 03 01 odebranych z terenu gminy Żyraków w latach 2016 – 2018. (tabela nr 4)

Tabela nr 4 Ilość odpadów komunalnych zmieszanych o kodzie 20 03 01 odebranych z terenu gminy Żyraków w latach 2016 – 2018

	2016	2017	2018
Liczba mieszkańców Gminy Żyraków	14 013	14 115	14 215
Masa odebranych odpadów komunalnych zmieszanych w Mg	1243,90	1445,79	1641,63
Masa odebranych odpadów w przeliczeniu na 1 mieszkańca na rok (kg)	88,76	102,42	115,49

W 2017 roku na jednego mieszkańca Polski przypadało średnio 312 kg zebranych odpadów komunalnych, czyli o 9 kg więcej niż rok wcześniej - podał GUS. Masa wytworzonych odpadów komunalnych w województwie podkarpackim w 2017 roku na jednego mieszkańca wyniosła 218 kg .

Łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (z wyłączeniem odpadów komunalnych i rozbiórkowych) wyniosła 2 401, 556 Mg.

Na terenie gminy Żyraków na 1 mieszkańca przypada 168,95 kg zebranych odpadów komunalnych.

Ilość odebranych odpadów komunalnych w 2018 roku przedstawia poniższa tabela nr 5.

Tabela nr 5 Ilość odebranych odpadów komunalnych w 2018 roku

INFORMACJA O ODEBRANYCH ODPADACH KOMUNALNYCH		
Kod odpadów	*Rodzaj odpadów*	*Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]*
20 03 01	***Niesegregowane zmieszane odpady komunalne***	***1641,630***
15 01 01	***Opakowania z papieru i tektury***	***22,590***
15 01 02	***Opakowania z tworzyw sztucznych***	***160,990***
20 03 07	***Odpady wielkogabarytowe***	***148,620***
15 01 07	***Opakowania ze szkła***	***123,580***
20 02 03	***Inne odpady nieulegające biodegradacji***	***79,480***
20 01 32	***Leki inne niż wymienione w 20 01 31***	***0,020***
20 01 23	***Urządzenia zawierające freony***	***0,320***
20 01 35	***Zużyte urządzenia elektryczne i***	***0,620***

	elektroniczne inne niż lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć i urządzenia zawierające niebezpieczne składniki	
20 01 36	***Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35***	***0,200***
ex 15 01 06	***Zmieszane odpady opakowaniowe***	***31,840***
ex 20 01 99	***Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół i żużel)***	***48,020***
16 01 03	***Zużyte opony***	***35,826***
	SUMA	***2 401,556***

W bilansie poszczególnych kategorii odpadów segregowanych odebrano najwięcej opakowań z tworzyw sztucznych. Duży udział w odpadach segregowanych na terenie gminy Żyraków stanowią odpady wielkogabarytowe oraz opakowania ze szkła.

W Gminie Żyraków odbierane są odpady w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Tuszymie, 39 – 321 Tuszyma 140 D, do którego właściciel nieruchomości bezpłatnie może dostarczać kategorie posegregowanych odpadów komunalnych, który jest czynny: we wtorek i czwartek w godzinach od 9:00 – 17:00 oraz w sobotę od 8:00 - 15:00. Dodatkowo w celu udogodnienia mieszkańcom gminy Żyraków na parkingu przy Gminnym Zakładzie Gospodarki Komunalnej w Żyrakowie, w każdą trzecią sobotę miesiąca w godzinach 8:00 – 13:00 postawiony był samochód w ramach mobilnego PSZOK-u.

2.5. OSIĄGNIĘTE POZIOMY RECYKLINGU, PRZYGOTOWANIA DO PONOWNEGO UŻYCIA I ODZYSKU INNYMI METODAMI ORAZ OGRANICZENIA MASY ODPADÓW KOMUNALNYCH ULEGAJĄCYCH BIODEGRADACJI PRZEKAZANYCH DO SKŁADOWANIA W GMINIE ŻYRAKÓW

Każdy z nas codziennie wyrzuca mnóstwo śmieci. Niesegregowane i niezagospodarowane odpady muszą być wywożone na ciągle powiększające się składowiska odpadów. Wszyscy muszą ponosić koszty ich utrzymania. Przeciętny Polak „produkuje" ich 303 kg odpadów rocznie. Warto się zastanowić, jak postępować, żeby śmieci powstawało jak najmniej, dzięki czemu nasze otoczenie będzie ładniejsze, a my zaoszczędzimy na opłatach. Segregując odpady znacząco przyczyniamy się do ochrony środowiska. Dzięki segregacji możliwe jest odzyskanie ogromnej ilości surowców energii i pieniędzy. Przykładowo, produkując puszkę ze złomu, można zaoszczędzić nawet 96% energii, zmniejszyć zanieczyszczenie wody o 97% i zdecydowanie ograniczyć negatywny wpływ jaki ma na środowisko produkcja aluminium. Segregacja to czysty zysk. (źródło: www.mos.gov.pl)

Co zatem możemy zrobić:

Jednym z celów wdrożenia reformy było wypełnienie zobowiązań Polski w zakresie uzyskania wymaganych dyrektywą ws. odpadów poziomów recyklingu niektórych odpadów surowcowych pochodzących z gospodarstw domowych i innych odpadów komunalnych.

Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 18 listopada 2011 r. ustanowione zostały zasady i metody obliczeń w odniesieniu do weryfikacji zgodności z celami określonymi w art. 11 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych nałożyło na gminy obowiązek recyklingu lub przygotowania do ponownego użycia papieru, szkła, tworzyw sztucznych i metali na poziomie 14% w 2014 r. 16% w 2015 r. i 18%

w 2016 r. Ten stopniowy wzrost utrzymany był jedynie do 2017 r. po którym następują skokowe zmiany, co rok aż o 10%.

Do wyliczenia „poziomu recyklingu ....” bierze się pod uwagę:

- łączną masę odpadów poddawanych recyklingowi i przygotowanych do powtórnego użycia pochodzących od gospodarstw domowych oraz innych wytwórców odpadów komunalnych podzieloną przez:
  - liczbę mieszkańców,
  - wskaźnik GUS ilości wytwarzanych odpadów dla województwa oraz
- łączny udział odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła.

Informacja o masie odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi z odpadów odebranych i zebranych z terenu gminy w roku 2018. (tabela nr 6)

Tabela nr 6 Informacja o masie odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi z odpadów odebranych i zebranych z terenu gminy w roku 2018

Kod odebranych odpadów komunalnych[4)]	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych[4)]	Łączna masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
		2018 rok
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	34,196
15 01 07	Opakowania ze szkła	130,664
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	147,839
15 01 04	Opakowania z metali	2,108
15 01 05	Opakowania wielomateria - łowe	0,193

15 01 06	Zmieszane odpady komunalne	4,946
19 13 05	szkło	0,317
19 12 01	papier i tektura	0,372
Ogółem:		**320,635**

Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła wynosi na terenie gminy Żyraków za 2018 rok **74,65 %** (dane ze spraw. 2018).

Odpady ulegające biodegradacji

Krajowy Program Gospodarki Odpadami zalicza do odpadów komunalnych ulegających biodegradacji:

- papier i tekturę,
- odzież i tekstylia z materiałów naturalnych,
- odpady z terenów zielonych,
- odpady kuchenne i ogrodowe,
- drewno,
- odpady wielomateriałowe,
- frakcja drobna < 10 mm.

Szacuje się, że w 2014 r. wytworzono na terenie województwa podkarpackiego 280,7 tys. Mg odpadów ulegających biodegradacji.

Aby możliwe było zrealizowanie obowiązków wynikających z dyrektyw unijnych, tzn. osiągnięcie we wskazanym terminie odpowiednich poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania (do dnia 16 lipca 2013 r. – do nie więcej niż 50%, a do dnia 16 lipca 2020 r. – do nie więcej niż 35%), a także poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia oraz odzysku innymi metodami papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła (do dnia 31 grudnia 2020 r. – 50%), a także innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych (do dnia 31 grudnia 2020 r. – 70%) Gmina musi podjąć pewne działania.

Chcąc spełnić wymogi w zakresie ograniczenia przez Gminy masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania konieczne jest prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów, w tym odpadów

zielonych, biodegradowalnych oraz zagospodarowanie odpadów zielonych we własnym zakresie, poprzez przydomowe kompostowniki min. po to aby odpady tego typu nie trafiły na składowisko odpadów komunalnych, ponieważ wówczas odpady komunalne mogą być efektywniej zagospodarowywane.

Gminy zostały zobowiązane do ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania na terenie gminy Żyraków za 2018 rok Tr wynosił: 10,95% przy dopuszczalnym poziomie 40%.

Wymagane poziomy odzysku odpadów innych niż niebezpieczne odpady budowlane i remontowe

Odpady budowlane uznawane za odpady komunalne, są to odpady budowlano - remontowe wytwarzane w wyniku funkcjonowania gospodarstwa domowego. Również te odpady zostały objęte prawnym obowiązkiem ich odzysku, w tym recyklingu.

Gmina Żyraków uzyskała wymagane poziomy odzysku innych niż niebezpieczne odpady budowlane i remontowe w wysokości 100 %, jak jest wymagane, tym samym spełniony został warunek odnośnie odzysku tej kategorii odpadu.

3. ANALIZA FINANSOWA FUNKCJONOWANIA SYSTEMU

3.1. Koszty funkcjonowania systemu w roku 2018

Dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2018 roku wyniosły 715 862,06 zł.

Wydatki w 2018 wyniosły 705 341,48 zł i w całości zostały przeznaczone na realizację zadania gospodarowanie odpadami komunalnymi. Wydatki te zostały przeznaczone na:

- koszt obsługi systemu tj. koszt wywozu, składowania, utylizacji odpadów oraz za punkt selektywnego zbierania wydatkowano 588 776,04 zł.

- wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń wraz z umowami zlecenia dotyczące roznoszenie upomnień wydatkowano 105 250,47zł

- zakup materiałów, koszty komornicze, szkolenia, usługi informatyczne: 6 095. 33zł.

Miesięczne koszty związane z wywozem, składowaniem i selektywną zbiórkę zgodnie z umową wynosiły: koszty związane wywozem, składowaniem i selektywną zbiórkę – 41.399,64 zł, za punkt selektywnej zbiórki koszty miesięczne wynoszą 8.100 zł.

Usługi te od stycznia 2018 roku prowadzi firma DEZAKO Sp. z o.o. w Dębicy na podstawie podpisanej umowy Nr 123/2017 z dn. 18.12.2017r

Koszt całkowity funkcjonowania systemu jest niższy niż należność z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi o 10 520,58 zł za rok 2018. Środki te zostaną wykorzystane na bieżące funkcjonowanie systemu.

3.2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na terenie gminy Żyraków.

Na podstawie zmienionych przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach po ust. 2a dodano ust. 2b w brzmieniu:
„Gmina jest obowiązana utworzyć co najmniej jeden stacjonarny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, samodzielnie lub wspólnie z inną gminą lub gminami".

Stosując ten zapis ustawy Gmina Żyraków utworzyła Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zgodnie z obowiązującymi przepisami na terenie miejscowości Tuszyma 140 D.

Przy określaniu celów strategicznych dla Gminy Żyraków w nowoopracowywanej strategii Gminy zostało wpisane zadanie: Budowa gminnego punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, które zostało przewidziane do realizacji w latach 2019 – 2020. Koszt realizacji tego zadania może kształtować się w kwocie 200 – 300 tys. złotych.

Teren przeznaczony pod Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych winien być zlokalizowany na gruncie, którego Gmina Żyraków jest właścicielem, a lokalizacja odpowiadałaby przepisom dotyczącym ochrony środowiska jak również byłaby dogodna dla wszystkich mieszkańców gminy.

3.3. Możliwości przetwarzania odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Żyraków

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. wprowadziła przepisy określające sposób zagospodarowania niektórych rodzajów odpadów komunalnych odbieranych od właścicieli nieruchomości. Zakazano przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych poza obszarem regionu gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone. Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nakazała przekazywanie zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych do regionalnych instalacji zagospodarowania odpadów komunalnych. **Gmina Żyraków przynależy do regionu zachodniego**.

Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne na terenie województwa podkarpackiego, na których były w 2018 roku składowane odpady z grup 01-19 z terenu gminy Żyraków to:

- **składowisko „Kozodrza" gmina Ostrów,** gdzie instalacją regionalną jest: „Zakład Zagospodarowania Odpadów Kozodrza", Zakład Usług Komunalnych w Ostrowie, 39 - 103 Ostrów 225,
- Sortownia odpadów zmieszanych i z selektywnej zbiórki, Kompostownia pryzmowa, Paszczyna 62B, 39- 207 Brzeźnica, Przedsiębiorstwo Gospodarowania Odpadami Sp. z o. o. Paszczyna 62 B, 39-207 Brzeźnica – jako Zakład Zagospodarowania Odpadów.

Instalacje w których przetwarzano zmieszane odpady komunalne w poszczególnych regionach w 2014 r. w sposób inny niż składowanie- źródło WPGO 2017. (tabela nr 7)

Tabela nr 7 Instalacje w których przetwarzano zmieszane odpady komunalne w poszczególnych regionach w 2014 r. w sposób inny niż składowanie- źródło WPGO 2017

Region	***Nazwa instalacji***	***Moc przerobowa ogółem / dla zmieszanych odpadów komunalnych* w tys Mg***	***Status***	***Ilość przetworzonych zmieszanych odpadów komunalnych w 2014r. w tys. Mg***	***Uwagi***
Zachodni	Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów ZUK w Ostrowie Zakład w Kozodrzy	60,0 / 57,0	regionalna	51,1	
	Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów PGO w Paszczynie	50,0 / 45,0	regionalna	11,5	Regionalna od 01.01.2015r.

Instalacje do sortowania odpadów komunalnych na terenie województwa podkarpackiego według stanu na dzień 31.12.2014 r. (WSO) region zachodni – źródło WPGO 2017 (tabela nr 11)

Tabela nr 11 Instalacje do sortowania odpadów komunalnych na terenie województwa podkarpackiego według stanu na dzień 31.12.2014 r. (WSO) region zachodni – źródło WPGO 2017

L.p.	**Rodzaj instalacji**	**Nazwa i adres podmiotu zarządzającego**	**Adres instalacji**	**Symbol R lub D wg decyzji**	**Zdolności przerobowe roczne (Mg/rok)**
1.	Sortownia odpadów komunalnych zmieszanych i selektywnej zbiórki	Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Jodłowej Jodłowa 1A 39-225 Jodłowa	Jodłowa 1A 39-225 Jodłowa	**R12**	860,0
2.	Sortownia odpadów zmieszanych Rozdrabniacz DW3060+Sito SM518	Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych Sp. z o.o. ul. Wolności 171,	ul. Wolności 171, 39-300 Mielec	R12	50 000,0

L.p.	Rodzaj instalacji	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Symbol R lub D wg decyzji	Zdolności przerobowe roczne (Mg/rok)
3.	Sortownia zmieszanych odpadów opakowaniowych Taśmociąg 9/800 i 10/500	39-300 Mielec		R12	1 000,0
4.	Sortownia odpadów komunalnych zmieszanych i selektywnej zbiórki	Przedsiębiorstwo Gospodarowania Odpadami Paszczyna 62 B	Paszczyna 62 B, 39 – 207 Brzeźnica	R 12	10,000,0

3.4. ODPADY ZAWIERAJĄCE AZBEST

Na terenie gminy Żyraków w 2012, 2016 roku została przeprowadzona inwentaryzacja ilości, rodzaju oraz rozmieszczenia azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Do chwili obecnej zdemontowano oraz zutylizowano na terenie gminy Żyraków łącznie **560,94 Mg** na kwotę **189.539,35 zł** w latach 2013 – 2017.

Gmina Żyraków jest właścicielem sieci wodociągowej w miejscowości Nagoszyn, wykonanej z wyrobów zawierających azbest (rury i złącza azbestowo – cementowe ø 200).

W 2015 roku powyższa sieć wodociągowa została szczegółowo zinwentaryzowana. W wyniku inwentaryzacji ustalono, że sieć wodociągowa w miejscowości Nagoszyn przebiega w obrębie 258 działek na terenie miejscowości NAGOSZYN, o długości 6 083,76 metrów bieżących rur i złączy azbestowo – cementowych ø 200.

W 2018 roku Gmina Żyraków złożyła wniosek o dofinansowanie dla zadania pn. „Poprawa infrastruktury wodociągowej w miejscowości Nagoszyn" w ramach Osi IV. Ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego w ramach WP RPO na lata 2014 – 2020.

Gmina Żyraków będzie się starać o uzyskanie dofinansowania, które wpłynie na właściwe postępowanie z odpadami azbestu na terenie gminy oraz przyczyni się do poprawy stanu środowiska i zdrowia mieszkańców.

3.5. WNIOSKI KOŃCOWE.

W niniejszym dokumencie została dokonana szczegółowa analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy za 2018 r. Analizie poddano zarówno parametry finansowe, jak również wskaźniki związane z zagospodarowaniem odpadów.

Z analizy wynika, że:

1) Gmina Żyraków objęła 100% mieszkańców zorganizowanym systemem zbiórki odpadów komunalnych, nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Nieruchomości niezamieszkałe (szkoły, sklepy) nie zostały objęte „nowym systemem śmieciowym".

2) Selektywną zbiórkę deklarowało w 2018 r. 97,4 % nieruchomości zamieszkałych, 2,6 % nieruchomości deklaruje zbiórkę nieselektywną.

3) Gmina Żyraków rozważa możliwość nowej lokalizacji na terenie gminy Żyraków budowy Punku Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, który odpowiadałby obecnym wymaganiom oraz byłby dogodny dla wszystkich mieszkańców gminy.

4) Analiza wykazała, że liczba ludności zgłoszona w deklaracjach ujętych do systemu posiada rozbieżności. Różnica ta jest spowodowana trendami migracyjnymi ludności gminy (studenci, osoby pracujące za granicą, itp.). Należy cały czas aktualizować dane w związku z urodzeniami i zgonami mieszkańców gminy, co jest prowadzone na bieżąco.

5) Na terenie gminy Żyraków w roku 2018 masa odebranych odpadów o kodzie 20 03 01 wyniosła **1641,65** [Mg] co z rokiem 2017 (1445,79 Mg) daje wzrost o **195,86 Mg**. Od 2013 roku ilość odpadów zmieszanych niesegregowanych systematycznie wzrasta.

6) W 2018 roku Gmina Żyraków ograniczyła masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania do Tr 10,95 **%** w stosunku do masy tych odpadów składowanych w 1995 roku przy dopuszczalnym poziomie dla roku 2018 wynoszącym 40 %.

7) Gmina Żyraków w 2018 r. osiągnęła wszystkie wskaźniki właściwego gospodarowania odpadami, **poziom recyklingu**, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji PAPIERU, METALI, TWORZYW SZTUCZNYCH I SZKŁA wynosi **74,65 %** przy wymaganym poziomie 30 %. Daje to bardzo dobry wynik dla Gminy w dalszej perspektywie czasu.

8) Łączny koszt funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi jest niższy niż należności z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi o 10 520,58 zł, co spowodowało nadwyżkę środków finansowych.

9) Wszystkie odpady komunalne pochodzące z gminy Żyraków zagospodarowywane są zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i wojewódzkim planem gospodarki odpadami komunalnymi.

Zestawienie osiągniętych i dopuszczalnych wymaganych poziomów redukcji masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania oraz poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów pochodzących z gminy Żyraków w 2018 roku. (tabela nr 8)

Tabela nr 8 Zestawienie osiągniętych i dopuszczalnych wymaganych poziomów redukcji masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania oraz poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów pochodzących z gminy Żyraków w 2018 roku

Wskaźnik	Osiągnięty poziom w roku 2018 [%]	Dopuszczalny wymagany poziom	Uwagi
Poziom redukcji masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania	10,95	dopuszczalny poziom – 40%	osiągnięto wymagany poziom
Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	74,65	dopuszczalny poziom – 30%	osiągnięto wymagany poziom

Poziom recyklingu przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	100	dopuszczalny poziom – 50%	osiągnięto wymagany poziom

Analizę sporządziła: mgr inż. Katarzyna Wilk